

KARTA PRAW I OBOWIĄZKÓW PACJENTA W ORTOPEDYCZNO - REHABILITACYJNYM SZPITALU KLINICZNYM IM. WIKTORA DEGI UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU

PRAWA PACJENTA

Prawa Pacjenta są określone między innymi w niżej wymienionych przepisach:

- Konstytucji z dnia 2 kwietnia 1997r.;
- Ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta;
- Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- Ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry;
- Ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej;
- Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty;
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Europejskiej Karcie Praw Dziecka w Szpitalu.

PRAWA DZIECKA – PACJENTA są określone w załączniku nr 1 do niniejszej Karty Praw i Obowiązków Pacjenta w Ortopedyczno - Rehabilitacyjnym Szpitalu Klinicznym im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

1. PRAWO DO ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

1.1. Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych zgodnych z aktualnym stanem wiedzy medycznej.

1.1.1. Pacjent ma prawo, w sytuacji ograniczonych możliwości udzielenia odpowiednich świadczeń zdrowotnych, do przejrzystej, obiektywnej, opartej na kryteriach medycznych, procedury ustalającej kolejność dostępu do tych świadczeń.

1.2. Osoby wykonujące zawód medyczny (takie jak: lekarz, pielęgniarka, fizjoterapeuta, ratownik medyczny, diagnosta laboratoryjny) mają obowiązek udzielać Pacjentowi świadczeń zdrowotnych z należytą starannością oraz zgodnie z zasadami etyki zawodowej.

1.3. Świadczenia zdrowotne powinny być udzielane w pomieszczeniach i przy użyciu urządzeń spełniających obowiązujące wymagania fachowe i sanitarne.

1.4. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia, Pacjent ma prawo do uzyskania natychmiastowej pomocy medycznej.

1.5. Pacjent ma prawo żądać, aby lekarz udzielający świadczeń zdrowotnych zasięgnął opinii innego lekarza lub zwołał konsylium lekarskie.

1.5.1. Zasady te stosuje się także do pielęgniarki w zakresie zasięgnięcia opinii innej pielęgniarki.

1.5.2. Żądanie Pacjenta powinno zostać odnotowane w dokumentacji medycznej.

UWAGA! Lekarz może odmówić, jeżeli uzna żądanie za bezzasadne. Lekarz ma wówczas obowiązek odnotować odmowę w dokumentacji medycznej Pacjenta.

2. PRAWO DO INFORMACJI

2.1. Pacjent ma prawo do informacji o swoim stanie zdrowia.

2.2. Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, lub jego przedstawiciel ustawowy mają prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny przystępnej informacji o swoim stanie zdrowia, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu, w zakresie udzielanych przez tę osobę świadczeń zdrowotnych oraz zgodnie z posiadanymi przez nią uprawnieniami.

2.3. Jeżeli Pacjent nie chce być poinformowany o wszystkich lub niektórych faktach dotyczących stanu zdrowia, ma prawo żądać, aby lekarz nie udzielał Mu takich informacji.

UWAGA! Pacjent ma prawo wskazać osobę lub osoby, którym lekarz będzie udzielać informacji o stanie zdrowia i leczeniu.

3. PRAWO DO WYRAŻANIA ZGODY NA UDZIELENIE ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

3.1. Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, ma prawo do wyrażenia zgody na przeprowadzenie badania lub udzielenie innych świadczeń zdrowotnych.

3.2. Przedstawiciel ustawowy Pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, ma prawo do wyrażenia zgody, o której mowa wyżej. W przypadku braku przedstawiciela ustawowego prawo to, w odniesieniu do badania, może zrealizować opiekun faktyczny.

3.3. Pacjent małoletni, który ukończył 16 lat, osoba ubezwłasnowolniona albo Pacjent chory psychicznie lub upośledzony umysłowo, lecz dysponujący dostatecznym rozeznaniem, ma prawo do wyrażenia sprzeciwu co do udzielenia świadczenia zdrowotnego, pomimo zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. W takim przypadku wymagane jest zezwolenie sądu opiekuńczego.

3.4. Zgoda oraz sprzeciw, o których mowa wyżej, mogą być wyrażone ustnie albo przez takie zachowanie się osób wymienionych w tych przepisach, które w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje na wolę poddania się czynnościom proponowanym przez osobę wykonującą zawód medyczny albo brak takiej woli.

UWAGA! Pacjent ma prawo do wyrażenia zgody na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych lub odmowy takiej zgody – po uzyskaniu od lekarza wszystkich informacji o stanie zdrowia i proponowanym leczeniu.

W przypadku zabiegu operacyjnego albo zastosowania metody leczenia lub diagnostyki stwarzających podwyższone ryzyko, zgodę wyraża się w formie pisemnej. W każdej innej sytuacji zgodę lub sprzeciw Pacjent może wyrazić ustnie.

Bez zgody Pacjenta może zostać przeprowadzone badanie lub udzielone inne świadczenie zdrowotne tylko wówczas, gdy Pacjent znajduje się w stanie, który wymaga niezwłocznej pomocy lekarskiej albo gdy zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia.

4. PRAWO DO TAJEMNICY INFORMACJI

Osoby wykonujące zawód medyczny mają obowiązek zachować w tajemnicy wszelkie związane z Pacjentem informacje, w tym o stanie zdrowia, które uzyskały w związku z wykonywaniem zawodu.

Pacjent może jednak wyrazić zgodę na ujawnienie takich informacji. Bez zgody Pacjenta lekarz lub inna osoba wykonująca zawód medyczny mogą ujawnić informacje tylko, gdy:

- zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych innym osobom wykonującym zawód medyczny, uczestniczącym w udzielaniu tych świadczeń;
- zachowanie tajemnicy może stanowić niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia Pacjenta albo życia lub zdrowia innych osób;
- tak stanowią przepisy odrębnych ustaw;
- dzieje się to w ramach postępowania przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych.

Osoby wykonujące zawód medyczny są związane tajemnicą również po śmierci pacjenta.

5. PRAWO DO ZGŁASZANIA NIEPOŻĄDANYCH DZIAŁAŃ PRODUKTÓW LECZNICZYCH

Każde niekorzystne i niezamierzone działanie produktu leczniczego Pacjent może zgłosić:

- osobie wykonującej zawód medyczny (np.: lekarzowi, pielęgniarce, farmaceucie),
- Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych,
- podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu.

UWAGA! Wszelkie informacje dotyczące sposobu zgłaszania działań niepożądanych produktów leczniczych znajdują się na stronie internetowej Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych <http://www.urpl.gov.pl/pl> – w zakładce „Produkty lecznicze”, podzakładce „Monitorowanie bezpieczeństwa leków”.

6. PRAWO DO ZGŁASZANIA SPRZECIWU WOBEC OPINII ALBO ORZECZENIA LEKARZA

Niektóre opinie albo orzeczenia wydawane przez lekarza mogą mieć wpływ na prawa lub obowiązki wynikające z obowiązujących przepisów. Przykładem takiej opinii/orzeczenia może być orzeczenie o istnieniu przeciwwskazań do wykonania obowiązkowego szczepienia ochronnego.

Jeżeli Pacjent nie zgadza się z treścią takiego orzeczenia lub opinii, a postępowanie odwoławcze w odniesieniu do opinii i orzeczeń nie jest uregulowane w odrębnych przepisach prawa, Pacjent może wnieść sprzeciw do Komisji Lekarskiej działającej przy Rzeczniku Praw Pacjenta.

Sprzeciw należy wnieść w terminie **30 dni od dnia wydania opinii albo orzeczenia** przez lekarza orzekającego o stanie zdrowia.

7. PRAWO DO DOKUMENTACJI MEDYCZNEJ

Pacjent ma prawo do dostępu do swojej dokumentacji medycznej, czyli dokumentów dotyczących stanu zdrowia i udzielonych świadczeń zdrowotnych.

Dokumentacja może być udostępniona:

- do wglądu, w tym także do baz danych w zakresie ochrony zdrowia, w siedzibie Ortopedyczno - Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, z zapewnieniem Pacjentowi lub innym uprawnionym organom lub podmiotom możliwości sporządzenia notatek lub zdjęć;
- poprzez sporządzenie jej wyciągów, odpisów, kopii lub wydruku;
- poprzez wydanie oryginału za pokwitowaniem odbioru i z zastrzeżeniem zwrotu po wykorzystaniu (o ile zwłoka w wydaniu dokumentacji mogłaby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia Pacjenta);
- za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;
- na informatycznym nośniku danych.

UWAGA! Szpital ma obowiązek udostępnienia dokumentacji medycznej również osobie upoważnionej przez Pacjenta.

Za udostępnienie dokumentacji medycznej Szpital może pobierać opłatę. Stawka za udostępnienie dokumentacji medycznej jest zmienna i zależy od wysokości przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Wysokość opłaty za udostępnienie dokumentacji medycznej Szpital określa Zarządzeniem wewnętrznym Dyrektora w sprawie wprowadzenia Cennika opłat za udostępnianie dokumentacji medycznej w Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym Szpitalu Klinicznym im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

8. PRAWO DO POSZANOWANIA INTYMNOŚCI I GODNOŚCI

Świadczenia zdrowotne powinny być udzielane z poszanowaniem intymności i godności Pacjenta.

Prawo do poszanowania godności obejmuje także prawo do umierania w spokoju i godności. Pacjent znajdujący się w stanie terminalnym ma prawo do świadczeń zdrowotnych zapewniających łagodzenie bólu i innych cierpień.

9. PRAWO DO POSZANOWANIA ŻYCIA PRYWATNEGO I RODZINNEGO

Przebywając w Szpitalu Pacjent ma prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami.

Obecność osoby bliskiej podczas udzielania świadczeń zdrowotnych

- Pacjent ma prawo, aby przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych towarzyszyła mu osoba bliska (członek rodziny lub inna wskazana przez Pacjenta osoba).
- Rodzic ma prawo być obecny przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych swojemu dziecku.

UWAGA! Personel medyczny może odmówić obecności osoby bliskiej jedynie w przypadku prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne Pacjenta. Taka odmowa musi zostać odnotowana w dokumentacji medycznej.

Odwiedziny

Zasady korzystania z odwiedzin zostały określone w REGULAMINIE ODWIEDZIN wprowadzonym w Zarządzeniu wewnętrznym Dyrektora w sprawie REGULAMINÓW PORZĄDKOWYCH ODDZIAŁÓW I PORADNI Ortopedyczno - Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Dodatkowa opieka pielęgniacyjna

Pacjent ma prawo do dodatkowej opieki pielęgniacyjnej, czyli opieki, która nie polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Prawo to daje możliwość m.in. przebywania rodziców z dzieckiem podczas jego hospitalizacji.

Jeżeli realizacja tego prawa wiąże się z kosztami, jakie musi ponieść Szpital, może on pobrać opłatę rekompensującą rzeczywiste koszty. Informacja o wysokości opłaty oraz sposobie jej ustalenia jest jawna i podlega udostępnieniu w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych.

Nie podlega natomiast opłatom pobyt wraz z pacjentem małoletnim (lub posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności) jego przedstawiciela ustawowego (albo opiekuna faktycznego).

Udział bliskich w procesie leczenia

Zasady udziału bliskich w procesie leczenia zostały określone w REGULAMINIE ODWIEDZIN wprowadzonym w Zarządzeniu wewnętrznym Dyrektora w sprawie REGULAMINÓW PORZĄDKOWYCH ODDZIAŁÓW I PORADNI Ortopedyczno - Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

10. PRAWO PACJENTA DO OPIEKI DUSZPASTERSKIEJ

Przebywając w Szpitalu Pacjent ma prawo do opieki duszpasterskiej.

W sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia Szpital ma obowiązek umożliwić Pacjentowi kontakt z duchownym wyznania Pacjenta.

UWAGA! Informacje dotyczące wykazu posług duszpasterskich dla Pacjentów różnych wyznań są dostępne dla Pacjentów i zostały umieszczone w **Informatorach dla pracowników Szpitala** w Intranecie Szpitala.

11. PRAWO DO PRZECHOWYWANIA RZECZY WARTOŚCIOWYCH W DEPOZYCIE

Szpital ma obowiązek zapewnić Pacjentowi bezpłatne przechowywanie rzeczy wartościowych w depozycie.

12. PACJENT MA PRAWO SKŁADAĆ SKARGI I WNIOSKI:

W Szpitalu:

- Skargi i wnioski pisemne mogą być wnoszone do Dyrektora Szpitala,
- Skargi i wnioski ustne (do protokołu) mogą być wnoszone do Dyrektora Szpitala, Naczelnego Lekarza Szpitala, Naczelnej Pielęgniarki Szpitala, Zastępcy Dyrektora ds. Ekonomicznych i Administracyjnych, Pełnomocnika ds. Praw Pacjenta, Kierowników komórek organizacyjnych, w szczególności: Izby Przyjęć, Działu Ruchu Chorych,
- Skargi i wnioski są rozpatrywane na podstawie Regulaminu rozpatrywania skarg i wniosków określonego w Zarządzeniu wewnętrznym Dyrektora Ortopedyczno - Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

W jednostkach zewnętrznych:

- **WIELKOPOLSKI ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI NARODOWEGO FUNDUSZU ZDROWIA:** ul. Piekary 14/15, 61-823 Poznań.
- **RZECZNIK PRAW PACJENTA:** Biuro Rzecznika Praw Pacjenta: ul. Młynarska 46, 01-171 Warszawa, kancelaria@rpp.gov.pl; tel: (22) 532 - 82 - 50; fax: (22) 506 - 50 - 64; Telefoniczna Informacja Pacjenta: 800 - 190 - 590 (połączenie bezpłatne z telefonów stacjonarnych i komórkowych) czynna pn. - pt. w godz. 8.00 - 18.00.
- **Roszczenia można kierować do:** Wojewódzkiej Komisji do spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w Poznaniu; Wielkopolski Urząd Wojewódzki, Wydział Zdrowia, Al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań.

OBOWIĄZKI PACJENTA

Określone zostały w Zarządzeniu wewnętrznym Dyrektora w sprawie REGULAMINÓW PORZĄDKOWYCH ODDZIAŁÓW I PORADNI Ortopedyczno - Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

UWAGA! Informacje dotyczące OBOWIĄZKÓW PACJENTA są udostępnione w poszczególnych komórkach organizacyjnych Szpitala (Oddziałach, Poradniach, Pracowniach, Zakładach).

KARTA PRAW DZIECKA – PACJENTA

Prawa dzieci hospitalizowanych reguluje wiele przepisów, w tym EUROPEJSKA KARTA PRAW DZIECKA W SZPITALU, która stanowi między innymi, że:

1. Dzieci powinny być przyjmowane do Szpitala tylko wtedy, kiedy leczenie nie może być prowadzone w domu, pod opieką poradni lub na oddziale dziennym.
2. Powinny mieć prawo do tego, aby cały czas przebywali razem z nimi w Szpitalu Rodzice lub Opiekunowie. Nie powinno być żadnych ograniczeń dla osób odwiedzających - bez względu na wiek Dziecka.
3. Rodzicom należy stwarzać warunki pobytu w Szpitalu razem z Dzieckiem, należy ich zachęcać i pomagać im w pozostawaniu przy Dziecku. Pobyt Rodziców nie powinien narażać ich na dodatkowe koszty lub utratę zarobków. Aby mogli oni uczestniczyć w opiece nad Dzieckiem, powinni być na bieżąco informowani o sposobie postępowania i zachęceni do aktywnej współpracy.
4. Dzieci i Rodzice powinni mieć prawo do uzyskiwania informacji, a w przypadku Dzieci, w sposób odpowiedni do ich wieku i możliwości pojmowania. Należy starać się o łagodzenie i unikanie zbędnych stresów fizycznych i emocjonalnych u Dziecka w związku z jego pobyt w Szpitalu.
5. Dzieci i ich Rodzice mają prawo współuczestniczyć we wszystkich decyzjach dotyczących leczenia. Każde Dziecko powinno być chronione przed zbędnymi zabiegami diagnostycznymi i leczniczymi.
6. Dzieci powinny przebywać razem z innymi Dziećmi w podobnym wieku. Nie należy umieszczać Dzieci razem z dorosłymi.
7. Dzieci powinny mieć możliwość zabawy, odpoczynku i nauki odpowiedniej do ich wieku i samopoczucia. Ich otoczenie powinno być tak zaprojektowane, urządzone i wyposażone, aby zaspokajało dziecięce potrzeby.
8. Przygotowanie i umiejętności personelu muszą zapewniać zaspokajanie potrzeb fizycznych i psychicznych Dzieci.
9. Zespół opiekujący się Dzieckiem w Szpitalu powinien zapewnić mu ciągłość leczenia.
10. Dzieci powinny być traktowane z taktem i wyrozumiałością. Ich prawo do intymności powinno być zawsze szanowane.

KARTA PRAW DZIECKA - PACJENTA

JESTEM DZIECKIEM I MAM PRAWO:

Mam prawo do opieki i leczenia jeśli jestem chory.

Mam prawo do leczenia w szpitalu, jeśli nie mogę być leczony w domu, pod opieką poradni lub na oddziale dziennym.

Ja i moi rodzice rodzice lub opiekunowie mamy prawo do informacji o stanie zdrowia i etapach leczenia.

Ja i moi rodzice rodzice lub opiekunowie mamy prawo do współuczestniczenia we wszystkich decyzjach dotyczących leczenia.

Mam prawo wymagać, aby moi rodzice lub opiekunowie mieli możliwość bycia przy mnie w szpitalu przez 24 godziny.

Mam prawo wymagać, aby traktowano mnie z taktem i wyrozumiałością.

Mam prawo przebywać w szpitalu z rówieśnikami.

Mam prawo do zabawy, odpoczynku i nauki nawet jeśli przebywam w szpitalu.

Będąc w szpitalu mam prawo do ciągłości leczenia.

